

INSERTIUNI:

se plătesc cu prețuri foarte reduse.

Manuscrisurile sunt a se adresa redacției și acelea nu se înapoiază.

Epistole nefrancate nu se primesc.

ABONAMENT:

Pe an 6 col. pe 1/2 an 3 cor.

Pentru plugari—țărani pe an 4 coroane.

Pentru România și străinătate: Pe an 16 franci.

Un număr costă 12 bani

ACTIVITĂȚEA

EDITOR, PROPRIETAR ȘI ȘEF-REDACTOR:

DR. AUREL MUNTEAN

Apare în fiecare Joi.

REDACTOR RESPONSABIL:

LAURIAN BERCIAN

Din viața noastră națională și culturală.

— Presa noastră. —

VI.

Pe nemuritorul George Barițiu, în memoria căruia fetele, nepoții și nepoatele i-au ridicat în 6 Maiu în Sibiu un modest monument, l'am văzut lucrând pentru deșteptarea națională și cultura poporului său în coloanele »Foaei pentru minte inimă și literatură și în »Gazeta Transilvaniei« ambe întemeiate de el.

Deși absorbit de lucrările sale istorice, de participarea la toate actele mari naționale și culturale: adunările academiei române, al cărei president fusese, conferențele naționale, adunările generale ale asociației pentru cultura și literatura pop. rom. și alte multe, totuși neobositul luptător național înființează în 1878 la Sibiu »Observatorul«. Departe de veleități confesionale, timp de 8 ani George Barițiu s'a ocupat în »Observatorul« său de chestiunile noastre politice, tractându-le cu obiectivitatea și competența unui bărbat consumat în ale politicii.

Intre luminătorii și apărătorii poporului nostru prin presă încă nu se iviseră disonanțe nici tendințele ca iei din fruntea vr'unui ziar să-și impună părerea în materie de politică întregului popor român; nici se excomunică și să terorizeze pe cetitorii adicți unui sau altui ziar din câte le aveam pe acest timp.

Aceasta școală ziaristică a fost patrimoniul altei grupări, a unei »samă de oameni«.

Și cu intrarea acestei »samă de oameni« pe arena ziaristică se începe o nouă fază în viața presei noastre ardelenesti și totodată și în apărarea chestiunii noastre naționale.

Nesuccedând înființarea proiectatului »Ateneu Român«, din cauza ambiției unuia sau altuia, Ateneu R., care avea să întrunească în jurul său toți factorii de valoare și scriitorii noștri reputați, conferența intimă întrunită în eara anului 1884, așa zicând prin o lovitură de stat, decreteează înființarea »Tribunei«.

Dl Dr. Aurel Murășan părăsește conferența disgustat, dar' cu nobila hotărâre de a îmbrăca în vestmânt nou a face ziar cutidian »Gazeta Transilvaniei«, vechea apărătoare a drepturilor poporului român.

Deja faptul neînțelegerii între cei chemați a lucra la înființarea proiectatului Alteneu Român, din care a rezultat înființarea »Tribunei« și schimbarea »Gaz. Transilvaniei« în ziar cotidian, era un fel de »mahun omen« pentru ulterioarele noastre lupte naționale.

Disponându-ne de sarcina de a stăruî asupra amănuntelor cum s'a înghebat societatea pe acții cu un capital de 40.000 fl. care a dat viață »Tribunei«, cum s'a pus la cale propaganda pentru răspândirea noului ziar, cum a fost salariat dl I. Slavici și ceilalți membrii redacționali, venim la Nrul 1 al »Tribunei« apărut Sâmbăta în 14/26 Aprilie 1884.

Noul organ, cu așrul de a introduce un curent de viață nouă, o direcțiune juministă, își expune crezul său în termeni cam enigmatici. Dacă »Tri-

buna« în programul său ar fi tractat materie de credință, atunci nu 7 ci sute de sinoade ar fi fost chemate să explice și comenteze intențiile și gândurile rezervate, ascunse în problematicul ei program. Câteva cuvinte din programul ei ne conving despre aceasta. După-ce se zice la începutul programului, că Românilor luându-li-se toate mijloacele de apărare și nerămânându-le decât presa »Tribuna« astfel grăește: »Cea mai de căpetenie preocupare a persoanelor a fost de a găsi o grupare de persoane accesibile pentru discuțiuni obiective (?) și gata de a renunța, când vor fi cerând interesele unei acțiuni solidare atât la ideile cât și la înclinările lor personale, (sic! Slavici și Brote) deci în deosebi oameni fără pretențiuni de conducători politici.

Prin aceasta e indicată și linia de conduită a acestui ziar.

»Tribuna« nu vine cu idei preconcepute, nu e menită a face politică personală (sic!) nici a propaga tendințe politice pornite din redacția ei, ci va fi organ al curentelor populare.... va susține pe acei dintre oamenii politici, cari vor avea o popularitate covârșitoare. Numărul e temeliea valorii noastre politice și numai acei dintre oamenii noștri politici, cari au acest număr în dosul lor pot să se impune atât patriei cât și națiunii noastre în deosebi«.

În special programul »Tribunei« a fost »Combaterea ori-cărei măsuri fie legislativă, fie administrativă, prin care vr'unul dintre popoarele patriei ar fi jignit în desvoltarea sa firească..... Ear' mănecând dela conclusele

luate în conferența națională din 1881 »Tribuna« zice: »Drept urmare a hotărârii de rezistență pasivă nu vor intra în trantacțiune cu nici unul dintre factorii puterii publice (dovadă: Slavici, Brote, Rusu Șirianul, mai târziu. Not. culeg.) decât după-ce ni-se vor fi oferit garanții pe deplin sigure (lege electorală europeană) că angajamentele luate față cu noi vor fi pe viitor ținute în toată puterea lor și vom da toată sîlînța să discredităm înaintea poporului pe toți aceia, cari ar fi voind să negocieze în numele Românilor fără să ne fi dat asemenea garanții. (Adecă celor dela »Tribuna«, celei samă de oameni!) Vom persista asupra drepturilor de autonomie a Transilvaniei și vom stăruî ca toți Românii să persiste dimpreună cu noi. »Acest program e glasul poporului«.

Și că acest glas al poporului se mai răsună încă odată, las să urmeze aici și marele popor din al cărui pept a eșit: Ioan Bechnitz, Dr. Aurel Brote, Eugen Brote, Ioan Dușoiu, Diamandi Manole, Simion Mărjinean, avocat, Dr. Ioan Neagoe, George B. Pop, Ioan de Preda, avocat — Ioan Slavici particular în Sibiu.

ALEGEREA DE VICIȘPAN

În congregația comitatului Hunedoara ținută la 18 Maiu 1904 s'a ales vicișpanul acestui comitat.

Din 6 concurenți a rămas 3, și retrăgându-se în momentul alegerii și dl Csulay Lajos, a rămas doi domni:

FOIȘOARA

Povestea lui Ștefan cel mare și sfânt.

BĂTĂLIA DELA RĂȘBOIENI

Și numai de odată, că-i veni veste lui Ștefan, că Sultanul amărât din cale afară de cumplita înfrângere dela Rahova s'a hotărât numai de cât să strângă din nou oaste, câtă frunză și earbă și să vină el singur în fruntea oștirii împotriva lui Ștefan, cu gând de-al șterge de pe fața pământului, ear' țara lui s'o prefacă în țară turcească.

Dacă auzi Ștefan cel mare așa ceva, prinsă a trimete solii la Craiul Mateiaș al Ungurilor, la Craiul Lehie la Papa dela Roma, la Venițieni poftindu-i cu multă dragoste să-i trimeată bani și ajutori de oameni, căci el nu se crede destul de destoinic, numai cu oastea lui, care nu putea fi mai mar ca de 10.000 de oameni, să le mai țină piept păgânilor. Cu toții i-au răspuns că-l vor ajuta, dar' în urmă s'a ales numai cu lauda de la dinșii și cu făgăduieli; ear' de-o pildă, cum era Craiul Mateiaș al Ungurilor, nici n'ar fi vrut de fel ridicarea Domnului Moldovean ci din potrivă caderea lui.

Dar' dacă la acești crai pământești, mari la cuvânt și mici la faptă, el nu găsisse sprigin, îi mai rămăsese lui nedejdea într'un loc, unde știa că totdeauna el găsisse ajutor și mângâiere și prin urmare într'cel loc, spre Dumnezeu, își îndreptă el sufletul rugându-l, din adâncul inimei, să nu-l părăsească. Dar și Dumnezeu pune la încercare credința fiilor săi, așa că nu numai cu bine îi încearcă ci și cu de cele rele. Cu Turcii nu fu glumă. Ei se ținură de cuvânt, căci nu trecu mult și ca din pământ răsări din nou o oaste și mai numeroasă ca cea dântăiu, care porni ca vârtejul unei groaznice furtuni, gata să sfărâme și potopească tot ce-a întâlni în cale; ear' Domnul Moldovei, îndată ce simți acestea, strânse oastea cât îi fu prin putință și plecă să întâmpine pe Turci la Dunăre.

Și nu veneau în potrivă lui Ștefan numai Turcii, dar' par'că era un făcut ca toți vrășmașii lui Ștefan se și dee mâna ca împreună să sfărâme, în sfârșit acest viteaz de groaza căruia gema și se cutemura Stambulul, se temeau Ungurii, tremurau Tătarii. Pe când Ștefan se îndrepta spre Dunăre, ca să oprească șivoiul de dușmani de a pătrunde în țară, numai ce-i vine vestea, că Tătarii au năvălit din nou pe la Nstru, ear' că din Muntenia, Laiot Basarab, care din nou isbutise să pue mâna pe tron, strânsese oștire și știind pe Ștefan că se duce în potrivă Turcilor, găsisse vreme să purceadă și

el în potrivă Viteazului, dar' de astă-dată netericitului Do mn.

Când auziră Moldovenii de năvălirile Tătariilor, cu lacrimi, se rugară Domnului Ștefan, să-i învoiască a se duce, să-și apere nevestele și copiii. Atunci Ștefan își schimbă drumul, se repezi contra Tătariilor pe cari îi alungă; ear' când se întoarse, Turcii trecuseră Dunărea, lăsând în urmă foc și părjol, peste toate locurile, pe când oamenii fugeau în spre munți, cuprinși de groază, ca să-și ascundă acolo averile, femeile și copiii. Lui Ștefan îi era inima îndoită, căci ajutor nu-i venea de nicăiri, ear' oastea lui era așa de mică, încât un Român avea a se bate cu 20 de Turci, dar' tot socotea să-și facă până în sfârșit datoria către țară și poporul seu. De aceea el, după-ce își întări averile, pe Doamna Vochța și pe mama sa în cetatea Neamțului, s'apucă de pustiu totul în drumul Turcilor și apoi își alese loc de luptă la o strîmtoare în munții din ținutul Neamțului, numită Valea Albă, ear' astăzi numită Rășboieni, după urma înfricoșătorului războiu ce Ștefan avu aci cu Turcii. Acolo puse el de săpară oamenii șanturi mari și tăind copaci îi răsturnă și turnă de-asupra lor țărînă, așezând printre des hiezături tunuri, așa că se întări mai bine ca într'o cetate; ear' Turcii aflându-le ascunzătoarea năvăliră ca niște lupi flămânzi și înfricoșătoare fu lupta, ce se desvâli aci, în toată sîlbătăcia ei, căci luptă, pe viață și pe

moarte, era din amândouă părțile. Când trimbițele și tob le sunară începutul luptei, ear' Turcii se repeziră asupra întăriturilor Rășboienilor, de-odată Moldovenii slobozind tunurile, toate rîndurile din frunte ale Turcilor căzură la pământ, fără suflare. Atunci Sultanul Mahomet înhăță steagul din mâna celui ce-l ducea și se repezi ca un fulger asupra întăriturilor.

Atât le-a trebuit Turcilor. Nebuni de mânia și de frică de a nu fi învinși să repeziră ca vîle lule, ce în turbarea lui de nimic nu mai știe, și numai cu puterea mulțimei lor, luară Valea Albă, deși Moldovenii se luptară ca niște lei, până în sfârșit.

Povestea mai spune că, Ștefan cel mare dacă se văzu înfrânt la Rășboieni, umilit și cu durerea în suflet, urcă drumul până la cetatea Neamțului și acolo, bătând la poarta cetății, în miez de noapte, rugă pe Doamna, mama sa, ca să-l primească înăuntru, căci Turcii îl caută ca earba de leac, pentru a-l prăpădi, și rănile ce le-a căpătat în luptă, îi dor până în suflet; ear' vîntul rece al nopții îl străbate până în măduva oaselor.

Doamna mamă rămase uimită! Cum? Ștefan cel mare, Viteazul Vitejilor, acela pe care îl știa hotărât să lupte până la cea din urmă picătură de sînge, când era vorba de apărarea țării, el se vină și să-i ceară ei, o biată femeie, adăpost? Ce rușine! Ce durere! gândi ea, a cărei inimă vitează, n'avea alt-

Török Béla și Pogány Béla; între cari apoi a decurs lupta.

Fiind ambii candidați, s'a început votizarea cam pe la 10 ore;

până cam pe la voturile 30—35, erau voturile egali, creștea paralel;

la fie-care votant de alui Pogány striga o grupă, bagseamă aieva compusă »éljenuri« strașnice și la votanții lui Török, strigau tot aceia tot așa de strașnice »abzug«-uri;

o apucătură de terorizare și influențare necorectă și nepermisă a fost asta, că nu ar fi avut loc în sinul unei corporațiuni așa de serioase, cum e o congregație comitatensă; — însă demonstrații în mare parte n'au fost membrii congregaționali, că din toleranța ori nebagarea de samă a d-lui comite și altor chiești, mulți au fost în sala de consultare, cari n'au fost membrii congregaționali.

Constatăm și acea că partizanii lui Török s'a purtat serios, s'au abținut dela ori și ce demonstrațiune.

Dela 35—40 voturi în sus s'a auzit »éljen«-urile tot mai des și »abzug«-urile tot mai rar; adecă majoritatea lui Pogány creștea tot mai mult; când a votat dl consilier montan Stroiny Roman pentru Török, și s'a auzit firește »abzug«-urile obligate, acesta a exclamat cu voce tare: »cine a zbirat este un obraznic«! — dar' au tăcut toți ca piticul.

Rezultatul a fost, că Pogány a întrunit 221 voturi și Török 137; deci Pogány a fost prin comitele suprem declarat de vicișpanul comitatului Hunedoara; și îndată a și depus jurământul.

Nou alesul vicișpan a ținut apoi o scurtă vorbire în care a mulțumit congregațiunii pentru încrederea promite că va respecta legile și ordinațiunile mai înalte, se va nisui să susțină vieța pacinică și frățească între naționalitățile din comitat, puterea sa oficioasă numai acolo se va manifesta, unde va cere legea și dreptatea; așteptată sprijinul funcționarilor administrativi, și va proceda după intențiunile comitelui suprem, a cărui sprijin încă îl cere.

A primit apoi și sigilul comitatului din mâinile comitelui-suprem, și a promis din nou că îl va folosi, numai în serviciul dreptății.

Români au luat parte la aceasta alegere 64; din cari 27 au votat cu

Török și 37 cu Pogány; o dovadă clară, că din astfel de chestii, nu-i la loc să se facă chestii principiare de club; deoare-ce se vede că nici după atâtea conferențiere și capacitare nu s'a putut ajunge o țintă solidară a Românilor, ceea-ce în astfel de chestii nici nu-i raționalul să se forțeze.

Considerând însă că dl Pogány a fost candidatul oficios a clubului român, ce are să se înființeze, și a clubului săsesc din Orăștie, și considerarea că fără voturile aceste nu putea reuși, am fi așteptat că Dsa și ca vicișpanul unui comitat locuit în 94% de Români, să-și rostescă vorbirea sa de mulțumită și program, și românește; deoare-ce vorbește binișor românește.

De altă parte însă, dacă suntem drepti apoi trebuie să constatăm, că Români și cei 16 Sași cari au votat cu Pogány, n'a schimbat întru nimic rezultatul alegerii, deoare-ce și fără cei 37 Români și 16 Sași avea dl Pogány o majoritate de 31 de voturi.

Altcum nou alesul vicișpan este om corect și sirguincios; firește că aceste însușiri nu-s îndestulitoare pentru a sei și a putea conduce o mulțime de funcționari centrali și externi, și a introduce o praxă juridică-administrativă consequentă și unitară.

La aceasta să recere între altele și energie; dar' credem că și acestui postulat va corespunde, dacă oficiul său plin de rezonabilitate, îl va convinge, că fără energie este o astfel de conducere vastă imposibilă;

așteptăm mai cu seamă să grijească, că afacerile aduse în congregație spre rezolvire, să fie atât din punct de vedere formal, cât și material — meritoric — bine pregătite, și scurt însă bine, corect predade, — ca să cunoască fiecare membru a congregații starea adevărată a cauzelor; deoare-ce altcum tratările congregațiunii sunt și rămân: o formă goală legală.

De pe câmpul de război.

Toate edificiile și întăriturile de debarcare a-le portului Dalni au fost aruncate în aer din partea Rușilor, pentru-ca Japonezii să nu poată debarca și aici. Dalni a constat multe milioane Rușilor până i-a făcut toate con-

noilor, ce se sileau în grăbit-ai cale s'o întunece, își arăta câte o clipă față. Dar' unde se ducea viteazul greu încercat? Unde se ducea voinicul, pentru întâia oară înfrânt? Se ducea să se peardă în desiușul negru al codrului, pentru-ca nimeni să nu-i mai afle de nume, s'au în liniștea spaimentătoare a pădurei căuta el liniștea sufletului său sbumiat? Nu. Stefan Vodă căta acolo un vechiu prieten al tinereții lui; el căuta pe Sihastrul Daniil, care de mult timp se adăpostea, într'o chiliuță din munții Voroneșului. Merse ce merse Stefan, ducându-și calul de dârlog, prin cărarea îngustă a codrului, când de odată văzu o lumină desprinzând genile uriașe ale întunerecului. Ajunsese la chilia Sihastrului, și de ce se simțea mai aproape, de ce nădejdea începea din nou să-i încolțească în suflet. Stăpânitorul unei țări, viteazul între viteji, care a culcat la pământ sute și mii de dușmani, smerit și cu curioșie se apropie de cele sfinte. Bate încetinel la ușa chiliei și după-ce Sihas. trul întrebă cine-i turbură liniștea, Stefan, cu glasul smerit, îi spune că; el, Voevodul Moldovei, fiind înfrânt de Turci ear' de mama sa depărtat, vine să ceeră un sfat bătrânului pusnic.

(Va urma).

struirile de lipsă. Chiar și vapoarele de război rusești au fost aruncate în aer, ca să nu ajungă în mâinile Japonezilor.

Despre telegramele schimbate între Țarul, generalul Kuropatkin și admiralul Alexejev, se comentează următoarele: Intemplantările de pe câmpul de război au deprimat pe Țarul întru atâtea, încât a depeșat lui Kuropatkin și Alexejev, ca să-l informeze drept și i-a amenințat cu pedeapsă grea, dacă nu-i vor comunica totdeauna adevărul. În urma acestia amândoi i-au trimis rapoarte foarte triste. Kuropatkin i-a raportat, că trupele rusești dela rîul Yalu au fost cuprinse de o frică panică, că au luat-o la fugă dinaintea dușmanului, că nici un cal și nici un tun nu au putut mântui și că scăparea cu fuga către Töncșangcsöng a fost o nimicare adevărată. Alexejev a raportat Țarului, că roii vapoarelor dela Port-Arthur sunt cu deservire fără valoare, pentru-că numai o singură naie este nevătămată. Dela ultimul atac este cu neputință a părăsi portul, pentru-că vapoară mai mari nu pot eși pe mare.

Alexejev nu crede, că Port-Arthur să va putea ținea încă mult, pentru-că îi lipsește materialul și alimentația de lipsă.

Serate de-ale meseriașilor români.

A 4-a ședință literară a »Reuniunii sodalilor români din Sibiiu«, ținută Joi în 28 Aprilie n. c., a fost loc de întâlnire pentru 117 persoane din toate straturile societății noastre. În cuvântul de deschidere al acestei ședințe, presidentul Reuniunii dl Vic. Tordășianu, arătând cum meseriașii noștri de pretutindenea să organizează în societăți, cari fiind în plină activitate, atrag tot mai mult atențiunea oamenilor de bine asupra rolului important, ce clasa noastră de mijloc îl are pentru întreg neamul românesc. Ca lucru mai recent, ne pune în vedere, că cauza meseriașului nostru a fost viu și cu mult interes tractată în sinodul archidieceșan, ce s'a ținut zilele trecute în Sibiiu. În sinod luându-se act despre stipendiile și ajutoarele în sumă de aproape 10.000 cor., votate pe anul acesta din fundațiunea fericitului »Andronic«, elevilor, calfelor și măestrilor din diferite părți ale Transilvaniei, expresiune s'a dat dorinței, ca consistorul archidieceșan să-și ia și el de problemă aflarea căilor și mijloacelor neapărate la consolidarea și înflorirea statului meseriașului nostru. În această chestiune de mare însemnătate s'a vizat la chemarea preotului și învățătorului nostru dela sate care fiind în mereu contact cu poporul, să-l lumineze asupra foloaselor, ce le aduc meseriile și să-l îndemne la îmbrățișarea lor. Apel s'a făcut la catechizii noștri din diferite centre cu școale medii, ca la predarea religiunii să aibă în vedere și pe numeroșii elevi meseriași și unde se găsesc măestri și sodali în număr mai însemnat, să nu-i lipsească nici pe acestia de binefacerile învățătorilor religioase și morale. Ca lucru de capitală importanță mult s'a insistat asupra necesității de-a se înființa în Sibiiu o școală industrială profesională pentru învățacei meseriași români. În această privință experiențele făcute de presidentul Reuniunii și expuse și în sinod, că chiar și astăzi să găsim calfe fără cunoștință de carte și scrisoare (analfabeți) și încă astfel de sodali, cari și-au făcut unii de ucenicie aici în Sibiiu, unde au cercetat și școala profesională-industrială de învățacei, a produs adâncă impresie. După părerea multora dispozițiunile testamentare ale fericitului »Andronic« ar permite înființarea unei atari școale și acest obiect, inițiat în sinodul anului trecut de însuși presidentul Reuniunii, să numără între afacerile ce preocupă consistorul.

În cele din urmă nenominează pe numeroșii oaspeți, cari au cercetat din prilejul sărbătorilor Sf. Paști și al sinodului, localită-

țile Reuniunii noastre și între aceștia remarcă visita făcută de presidentul Reuniunii surori din Alba-Iulia, a vrednicului protopresbiter Ioan T. Culescu de-acolo, care luând informațiune despre toate afacerile, ce să îndeplinesc în sinul Reuniunii, hotărâre tare a luat a introduce multe din ele și între membrii Reuniunii din Alba-Iulia.

Protocoloalele ședințelor administrative, cetite de notarul I. Apolzan, ne-au reogândat activitatea laudabilă, ce o desvoaltă Reuniunile noastre de meseriași din Blaj de sub înțeleapta conducere a profesorului Precup, din Sebeșul-săsesc, din Bistrița etc. Tot din acestea aflam despre frumoasele contribuții, ce să fac din partea a numeroși binefăcători diferitelor fonduri ale Reuniunii, creditoare a fondului de 20 bani, menit pentru acuirea unei case cu hală de vânzare.

Intrarea în programul ședinței a făcut-o dl Laurențiu Boldor, sodal măsar, cu partea a II-a din poezia »Grui-Sânger« de Vasile Alexandri (la ședința trecută dl Boldor declamase partea primă »Codru fără vieță«, pe care ne-a recitat-o cu mult și viu sentiment; eleva învățătorului Candid Popa, mica școlăriță Elisaveta N. cola a fost nu se poate mai draguța în poezia »Străina« de Iulian Grozescu; noul membru al Reuniunii, dl Ioan Caliani, sodal pantofar și-a făcut intrarea în șirul debutanților cu anecdota »Țiganul și sêcurea«, pe care ne-a redat-o destul de bine; ariile frumos cântate dela inimă și cu inimă de dl Ioan Stanciu, măestru zugrav de case, cum și cele de violină, executate de dl Vasilichi, au fost viu aplaudate. Vice-presidentul Reuniunii, dl Gorge Poponea, culeg. de litere, a ținut să fie folositor numeroaselor dame prezente la ședință, cu cetirea părții prime din tractatul instructiv »Femeia virtuoasă« sau cele 3 epoce ale femeii de Toma Sergiescu. Cetit acest tractat cu multă pricepere și cu accentul potrivit, el a fost ascultat cu încordată atențiune de numeroșul auditor. Zelosul sodal cismar Filimon Delorean, a plăcut ca întotdeauna cu anecdotele populare »Ovriul lovit« și »Pocâlna bețivului«. Poezia »Plugul blăstemat« de V. Alexandri, predată frumos și cu pricepere de mititica Anița Prașca, ne-a încântat și ne-a produs din nou convingerea, că această mititică filomelă, carea e și bună cântăreață, are să sa numere cu timpul între cele mai bune dramatice ale noastre. Cu mai multe compoziții pentru violină și pian s'au produs dnii D. și M.

La sfârșitul ședinței, ca întotdeauna, s'au sortat și împărțit între cei prezenți 20 exemplare de folositele cărțile.

Am ținut să raportez obștei noastre și despre această nouă ispravă a lărniceii Reuniuni din Sibiiu, în convingerea, că fapăturile vrednice ale ei vor fi apreciate și urmate și de celelalte Reuniuni surori din patrie.

»Ciocârliu«.

Mulțumită publică.

Onorată Redacțiune!

Vă rog cu tot respectul să binevoiiți a da loc în prețutul ziar ce redigeați, următoareii:

La petrecerea arangeată de intelligența română din Ghioroc și jur cu concursul tinerimei universitare din Buda-pesta a treia zi de Paști au binevoit a suprasolvi următorii Domni: Dr. Iosif Gall 20 cor., Dr. Alexandru Mociony 20 cor., Dr. Aurel Vlad 20 cor., Dimitrie Birăuțiu 100., Dr. Ioanu Suciu 18 cor., Procopiu Givulescu 15 cor., Dr. Vasile Ovrancescu 33 cor., Dr. Aurel Halik 15 cor., Dr. Atanasie Brădean 5 cor., Dr. Alexandru Marta 5 cor., Koncz Benő 6 cor., Victor Popovici 2 cor., Ioan I. Ardelean 2 cor., Kaufman Mátyás 6 cor., Kaufman Iacob 2 cor., Dr. Ioan Mezin 2 cor., N. Ungurean 5 cor., Partenie Zasló 1 cor., Nicolale Buda 5 cor., N. N. 1. cor., Augustin Târziu 4 cor., George Câmpian 1 cor., Teodor Magoș 1 cor., Eichner

Adolf 1 cor., Avarffy Gyula 5 cor., George Purcariu 2 cor., Cornel Popescu Paulișiu 7 cor., Florean Roxin 1 cor., Ioan Oltean 2 cor., Raskó Sándor 3 cor., Kelemen András 1 cor., Aurel Barzu 2 cor., Terențiu Petrovișiu 2 cor., Rezik Albert 1 cor., Valter Ianos 1 cor., Ispán György 1 cor., Kaufman Lajos 3 cor., Arcadie Cacinca 10 cor., Nicolae Conopau 3 cor., Szilvassy Géza 2 cor., Tabajdi Gyula 2 cor., Kende Vilmos 3 cor., Cornel Popescu, Deva 2 cor., Nicolae Bogdan 1 cor., Gerge Monția 8 cor., Ioan Mladu 10 cor., George Stoian 3 cor., Trăian Givulescu Paulișiu 3 cor., Fabriciu Manuilă 5 cor., Pavel Felnean 5 cor., Ioan Cureau 5 Porfiriu Popescu 5 cor., Constantin Mihuliu 2 cor., Romul Zabb 5 cor., Alexandru Eftimie 5 cor., Petru Pelle 5 cor., Dimitrie Maci 8 cor., Con tantin Putici 8 cor. Dr. Iulian Suciș 2 cor., Valerie Oprean 2 cor., Nicolae Moldovan 2 cor., Augustin Giurca 5 cor.

Când ne permitem a aduce și pe aceasta cale mulțămitele noastre susnu-mișilor Domni pentru jertfele aduse nu putem întrelăsa ocaziunea binevoită de a da expresiune simțimentelor noastre de bucurie, atunci, când din incidentul petrecerii aranjate, dat nea fost a vedea întrunită ca într'un mănuchi o inteligență atât de frumoasă o cunună de Doamne din părțile cele mai îndepărtate ș. a. de pe Murășiu, Deva, Orăștie, Turda, Brașov, Csaba, Chitig-ház și din alte părți, precum și din jur, ca Arad, Pecica, Sănbătean, Cuvin, Moniși Pauliș, Șiria etc. etc...

E mândră comuna noastră că la un mic apel i-a sucs a întruni în părțile podgoriei noastre, floarea mașunii fala neamului românesc, tinerimea noastră din capitala țerei, carea ca prin farmec, ne-a făcut posibil să dăm dovadă despre eficacea existență a neamului nostru, și pentru aceea că în capitala țerei noastre, este un bărbat, carele recunosător că razele soarelui i-s'au deschis în aceasta comună, n'a pregetat și spese ca convenirea noastră prin cursul tinerimei universitare, se o facă cât de animată și splendidă. Acest bărbat e Dl Dimitrie Birăușiu proprietariul și redactorul »Poporului Român« din Bpesta. — Ce mândru era apoi poporul nostru, când după eșirea dela sfta liturgie, a putut saluta în mijlocul seu pe Magnificul Domn deputat dietal Dr. Aureliu Vlad, apoi mai târziu pe aleșii bărbați ai neamului și bisericii noastre: Rev. Domn Procopiu Givulescu protopop, pe spect. Domni: Dr. Ioan Suciș, Vasile Goldiș, Ioan Russu Șiravul, etc. etc. Cu un cuvânt am fost pe deplin mulțămiți cu succesul, în ce privește cel moral, — că s'a întrunit o inteligență aleasă, ca doară nici când și nici unde altădată, — cu cel material, că a rămas un venit curat de 175 cor. 04 fil.

În numele poporului meu din Ghioroc și în calitatea ca preot al comunei mele, — vin și pe aceasta cale, a aduce mulțămită Spect. Dame și Domni pentru binevoitoriul sprijin moral și material, dorind tuturor ani mulți și fericți.

Cu toată stima:

Nicolae Lungu,
preot.

Ciorogariade.

Vasile Goldiș a fost profesor la liceul din Brașov. A scris mai multe cărți didactice, *dovedite ca plagiate ordinare.*

Mulțămită unei reclame șiriane cărțile dlui V. Goldiș au pătruns în multe din școlile noastre.

Vasile Goldiș după un serviciu de 12 ani la liceul din Brașov a trecut în pensiuine. Pensiunea anuală li este de 2000 Cor.

Vasile Goldiș e azi secretar consistorial în Arad; are o leafă anuală de 3200 Cor. plus vre-o 800 Cor. v-n-te accidentale ca director la școala de fete (!) etc.

P. R. a fost învățător la școala elementară din M.

A scris mai multe cărți didactice *bine aprefiate, cu muncă serioasă și cinstită.*

Neavând amici cari să-i facă reclamă, cărțile învățătorului P. R. au fost cu încetul delăturate din școlile. P. R. după un serviciu de 40 de ani la școala din M. a trecut în pensiuine.

Pensiunea anuală li este de 600 Cor.

P. R. e azi cantor la biserica noastră din M. unde servește din dragoste curată față de sfta biserică fără nici o remunerațiune, doar' de mai capătă vr'o prescură și câte o lumină din când în când.

M o r a l a :

Și Vasile Goldiș și P. R. au servit școlii confesionale; ambii servesc azi biserica. Ambii au căutat a îmbogăți literatura didactică. Cel dintăiu plagând, al doilea muncind cinstit. Drept răsplătă cel ce a plagiat are o răsplătă chiar înzecit mai mare decât muncitorul cinstit. Nu este bine așa. Ar trebui ca să li-să schimbe lefurile.

Atimpu.

NOUĂȚI

Serbările lui Ștefan cel Mare.

La dorința unui număr însemnat de Români de a se constitui un comitet, care să se ocupe cu pregătirile necesare pentru serbarea de-amă a aniversării de 400 ani dela moartea marelui Voievod Ștefan cel Mare, s'a ținut în ziua de 9 Maiu st. n. c. o adunare la Cernăuț, în care s'a ales comitetul aranjator. În 9 Maiu n. c., la orele 3 d. a. s'a fost adunat în »Palatul Național« un frumos număr de Români din toate unghiurile țării, reprezentați ai tuturor stărilor. Dl Eudoxiu Hurmuzaki a deschis adunarea, făcând tuturor a cunoscut scopul întrunirii. A fost ales un comitet mare din inteligență bucovineană. După alegere comitetul a ținut o ședință în care s'a constituit. Președinte a fost ales baronul Eudoxie Hurmuzaki. Vicepreședini dnii prof. universitar Eusebie Popovici și marele proprietar Dr. Iancu cav. de Flondor. Secretar dl prof. univ. Dr. Ștefan Saghin. Cassar dl prof. univ. Dr. Vasile Gaina. Cu privire la ziua și programul serbării comitetul a decis: I. Ziua serbării are să se stătoarească în timpul cel mai scurt și să se aducă la cunoștință publică; II. După serbarea bisericească (parastas) va avea loc în ziua fixată o serbare acomodată zilei ce să va comemora, la care să vor țină trei discursuri: 1. Discursul reprezentatului comitetului festiv; 2. Discursul istoric asupra lui Ștefan cel Mare; 3. Discursul reprezentantului studenților Români bucovineni adresa delegațiunilor studențești sosite la serbare. Va fi o serbare unică în felul ei, la care vor lua parte Români din toate unghiurile țării.

În legătură cu aceasta am reprodus după Revista »Albina« și Foișoara, privitoare la marile și vrednicile festivități, ce să vor serba întru memoria lui Ștefan cel Mare.

După-cum cetim în foile din Budapesta universitarii români vor fi opriti a lua parte la acele. Te cuprinde mirare de atâtea opreliști fără pic de rost!

Dl E. Măglaș achitat. Curia a nimicit sentința tribunalului și a tablei în procesul intentat de dl Dr. I. Suciș din Arad, pentru critica ce-i făcuse în »Controla« asupra purtării sale dela înmormântarea episcopului Goldiș. S'a ordonat admterea dovedirii, că notița a fost scrisă din interes obștesc. — Pedepsa la care a fost o-ândit a fost 80 cor. amendă principală și 40 cor. secundară, ori apoi 8 zile temniță.

În procesul R. Ciorogar a fost achitat de tot, după-ce dl E. Măglaș a do-

vedit că R. Ciorogar a plagiat. Documentul de dovadă a fost dat din partea Consistorului metropolitan din Sibiu — felicitării!

Invitare. Secția industrială a »Reuniunii econ.« din Orăștie aranjează Reprezentațiune teatrală Luni, în 17/30 Maiu 1904 (a doua zi de Rusalii) în sala hot. »Transsylvania« din Orăștie. Inceputul precis la 8 ore sara. Prețul de intrare: Locul I, șirul 1, 2 și 3, câte 2 cor., șirul 4 și 5, câte 1 cor. 60 fil. Locul II, șirul 1 și 2, câte 1 cor. 20 fil., șirul 3, 4 și 5 câte 1 cor. Parter 80 fil. Galerie 50 fil. Logile cu câte 8 Coroane. Bilete de intrare să află în prăvălia Dlui I. Lăzăroiș, sara la cassă. Venitul curat e destinat fondului propriu. Suprasolviri să vor primi cu mulțămită și să vor cuita publice. PROGRAMUL: »Vlăduțul mamei«, comedie cu cântece într'un act de Ioan Lupean. PERSOANELE: Vlăduțul mamei, școlar de sat Dl Iacob Cărătuș. Iftimi: Șbărciog, bătrân pădurar Dl Nicolae Npșișiu. Costică Șeimescu, tiner boer Dl Constantin Budou. Sevasta, mama lui Vlăduț D-șoara Mariți Martin. Smarandița ficia lui Iftimi D-șoara Ana Boer. »Sărăcie lucie«, comedie într'un act de Iosif Vulcan. PERSOANELE: Sivu Iernilă, episcop Dl Ioan Bradu. Veselina, fata lui D-șoara Ana Boer. Ioța, căraș Dl George Suciș. Trăilă Liăic, fecior holteiu Dl Iacob Cărătuș. Viligă, nebunul satului Dl Constantin Budou. Sanda, țigancă vrăjitoare D-șoara Mariți Martin. O nevastă, Anuța Berian. Altă nevastă, D-șoara Ana Ciucurel O fată D-șoara Leontina Dicu. Altă fată D-șoara Emilia Dicu. Un fecior Dl Simion Suciș. Alt fecior Dl Ștefan Puia. După producțiune, dans. În pauză să vor juca »Călușorul« și »Bătuta« de cătră o ceată de sodali.

Budgetul statului. În 11 l. c. a prezentat ministru de finanțe budgetul țării pe 1904. Față de 1.024.562.180 coroane cheltueli ordinare să arată 1.081.376.795 coroane venituri ordinare, adecă la aruncul ordinar un prisos de 56.814.615 coroane. Dimproțivă la cele extraordinare față de 165.522.441 coroane cheltueli și înzăstrări stau 109.305.150 coroane venituri extraordinare; lipsa e prin urmare 56.217.291 coroane. Dacă conțragem socotelile ordinare și extraordinare, aflăm față de 1.170.084.021 coroane cheltueli, 1.190.681.948 coroane venituri, prin urmare 597.324 coroane e prisosul. În noul budget să cuprinde deja lista civilă urcată cu 2 milioane coroane. La căile ferate de stat 6.975.400 cor. sunt luate în buget pentru îmbunătățirea plăților funcționarilor. — În ex-lex cu 51 milioane corane au incurs mai puțin din dări și competențe erariale.

Corul Românilor din Hunedoara spriginit de tinerimea română din comitat cu ocazia excursiunilor ce face aranjează Concert și Producțiune în Petroșeni în 16/29 Maiu 1904 (în prima zi de Rusalii) în sala hotelului »Wagner« din Petroșeni. Inceputul concertului seara la orele 7½. În prima zi de Rusalii: Corul va cânta liturgia în biserica română gr-cat. din Petroșei — fiind present I. P. S. Sa Episcopul Lugoșului Dr. Vasile Hosszu. A doua zi de Rusalii: Corul va cânta liturgia în biserica română gr-or. din Petroșeni. Tot a doua zi de Rusalii excursiune la Surduc și Păiuș. Prețul de intrare: De persoană 2 coroane. — De familie 4 coroane. La concert, liturgie și excursiune, Vă invită cu românească dragoste: Pentru corul din Hunedoara: Vasile C. Osvadă, president. Dr. George Dublșșiu, v-president. Andreiu Ludu, dirigent. Constantin Dima, secretar. Nicolau Macrea, cassar. Program: 1. »Cântec eroic«, de Stunz, cor bărbătesc. 2. »Rugămintea din urmă«, de G. Coșbuc, predată de Dr. V. Bontescu. 3. Parodia »Rugămintea din urmă«, predată de Dr. G. Dublșșiu. 4. »Două cântece populare«, de A. Bena, cor bărbătesc. 5. Solo de violină, executat de Iustin Cloșca Juga. 6. »Cântecul marinarilor«, de T. de Flondor, cor bărbătesc. 7. »Mugur mugurel«, solo-bariton, cântat de Nicolau Macrea. 8. a) »Inzadar alerg pământal« de G. Dima b) »Zorirea«, de G. Attenhoffer cor bărbătesc. 9. Anecdote, de T. Speranță, predate de I. Cl. Juga. 10. »Cisla«, operetă cu soli, de G. Porumbescu, cor bărbătesc.

După concert urmează dans.

Lupte cu tauri în Budapesta. O societate întreprinzătoare a luat pașii de lipsă pentru ca să aranjeze în Budapesta lupte cu tauri cum sunt în Spania. Luptele acestea vor fi aranjate în grădina zoologică din Pesta. Vor fi aduși cei mai renumiți toreadori (luptători cu tauri) din Spania. Se va ridica o arenă pentru 15 mii de oameni. Luptele se vor începe în Iunie. Contractul e făcut pe 3 ani.

La fondul de 20 bani, întemeiat de »Reuniunea sodalilor români din Sibiu« pentru cumpărarea unei case cu hală de vânzare pe seama meseriașilor noștri, au bineoit a dăru: d-nii Dr. Ioan Mihu, avocat (Vine-re), 20 cor.; Dr. Vasile Preda, adv. (Câmpeni), 3 cor. Dr. Ioan Margita adv. (Geoagiu), 2 cor.; Jovian Murășan, protopresb. (Turda), Gregoriu Pletos, prof. gimn. (Năsăud), Iosif Comanescu, paroch (Codlea), Dr. Ioan Radu, prof. gimn. (Brad), Sergiu Medean prot. (Sebeșul săs.), Iosif Morariu, protopresb. (Dobra), Vasile Domșa prot. (Orăștie), Demetriu Moldovan, prot. (Sigșoara), Romul Furduiu, prot. (Câmpeni), Dr. Ioan Șenchea, adv. (Făgăraș), Dr. Nicolae Comșa, medic (Seliște), Dr. Iosif Pușcariu, adv. (Brașov), Dr. Ioan Stroia, prot. (Seliște), T. V. Gheaja, prot. (Hațeg), Dr. Ioan Fărcaș, adv. (Dej), Dr. Gavriil Buzura, adv. (Lăpușul-ung), Virgil Onițiu, director gimn (Brașov), fiecare câte 1 cor.; Vic. Tordășiu, 10 bani. La același fond au mai dăruit în memoria învățătorului Mihail Dăianu din Cenade, parochii Ioan Roman din Tălmăcel și Nicolae Duma din Vărmaga, fiecare câte 1 cor.

† **Henric Stanley,** renumitul călător englez prin Africa, a murit în Londra în etate de 63 ani. Stanley a cutriat aproape, întreagă Africa și a descoperit regiuni cu totul necunoscute până acum, făcând mari servicii geografiei. El a descoperit, între altele, și isovoarele Nilului. Reintors din călătoriile sale, a fost primit în Londra cu mare însuflețire și a fost ales deputat.

Friser bestial Friserul Erdős János din Parád locuia în chirie la v. d. Toth Jozsefné. Femeea avea o fetiță frumoasă de 9 ani, Marcela, cu care Erdős avea relații rușinoase. Fetița numai după luni de zile și-a mărturisit mamei sale rușinea și mama, care era mult avisată la creșterii cei căpeta dela Erdős, în loc să-l fi dat afară pe acesta, și-a dus fetița la bunicii ei din satul vecin. Mama a luat fetița de mâni și așa au plecat prin pădurea din Parád la bunicii. Merseră deja o cale bunicică, când de-odată dint'un tufș des se auziseră împușcături de revolver, patru după-alta, trei au intrat în corpul fetiței, care a murit pe loc, una a nimerit pe mamă. N'a trebuit mult căutat ucigașul. Erdős János nici nu și-a negat înfiorătoarea crimă și curtea cu jurați din Eger l-a osândit la 15 ani robie. Erdős a însinuat nulitate la Curie, dar' Curia a aprobat sentința tribunalului.

Cât trăesc dobitoacele. Calul și măgarul trăește cel mult 35 ani, boul 30 ani, oaia, măța, porcul 15 ani, cănele 25 ani, gășca 30 ani, rața 12 ani, corbul 100 ani, papagalul și elefantul 150—200 ani. Mai mult trăește broasca țestoasă. Într'o grădină de animale din Londra există o broască țestoasă, care trăia acolo deja în anul 1750 și trăește și acum și probabil va mai trăi baremi 100 ani.

Bibliografie.

Cărți folositoare pentru popor.

În editura foi populare »Răvașul« au apărut zilele aceste următoarele 2 cărțicele: N-r 1 »Șchițe din popor« de G. Stoica, conține o povestire frumoasă »Hârca« și costă numai 10 b.; N-r 2 »Păcatele noastre« de P. Suciș conține mai multe articole pline de învățătură despre scăderile poporului, neprecperea, necredința, ușurătatea la îndatori, și multe îndemnări bune pentru viața de acum a țărănilor și costă numai 15 bani. Cei-ce doresc a ceti acestea cărți folositoare, cari sunt și premii potrivite pentru băieții din școlile populare, să se adreseze cătră gazetp »Răvașul«, Cluj (Kolozsvár) Iókai-utca 6.

Asociațiunea pentru literat. rom. și cultura popoului român.

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de secretar I. al »Asociațiunii pentru literatura română și cultura popoului român« se deschide concurs nou cu termenul de 15 Iulie st. n. 1904.

Agendele împreunate cu postul de secretar I. sunt înșirate în §. 28 al statutelor Asociațiunii. În sensul acestui §. secretarul I. fiind directorul cancelariei Asociațiunii și referentul cauzelor științifice-literare, concurenții vor avea să justifice atât activitatea lor științifică-literară cât și praxa lor administrativă de pân' aci, și îndeosebi vor avea să dovedească calificațiunea academică și cunoștința limbii române, maghiare și germane.

Secretarul I. nu va putea ocupa și alte funcțiuni.

Retribuțiunile anuale ale secretarului I. sunt: salar K. 2900 și bani de cuartir K. 800.

Concurenții vor avea să înainteze cereștile lor la adresa comitetului central al »Asociațiunii pentru literatura română și cultura popoului român« în Sibiu (Nagyszeben) str. Morii nr. 8.

Din ședința comitetului central al »Asociațiunii pentru literat. rom. și cultura popoului rom.«, ținută în Sibiu la 12 Maiu 1904.

Ioșif St. Șuluțu,
president.

Dr. C. Diaconovich,
secretar.

Convocare!

Comitetul cercual al despărțământului VII. al asociațiunii pentru literatura română și cultura popoului român pe baza §. 45 din statutul asociațiunii invită prin aceasta pe toți membrii și toți cetățenii români doriți de literatura și cultura popoului român de pe teritoriul despărțământului la adunarea cercuală ordinară ce se va ține în 31 Maiu 1904 a. m. la 10 ore în sf. biserică gr.-or. din opidul Hațeg.

Cu următorul program:

1. Deschiderea adunării prin președinte.
2. Raportul notarului.
3. Raportul cassarului.
4. Raportul bibliotecarului.
5. Exmiterea unei comisiuni pentru cenzurarea rapoartelor.
6. Exmiterea unei comisiuni pentru înscrierea de membrii și încasarea taxelor.
7. Citirea eventualelor disertațiuni, care fiind a să presenta cu 3

zile înaintea directorului despărțământului.

8. Referarea comisiunilor și decidera asupra acestora.
9. Alegerea directorului despărțământului și a membrilor comitetului cercual.
10. Eventuale propuneri.
11. Inchiderea adunării.

Din ședința comitetului cercual a despărțământului VII.

Hațeg, la 20 Maiu 1904.

Directorul:
Dr. Gavriil Suciu.

Ioan Muntean,
notar.

Tragem atențiunea d-lor învățători și învățătoare la următorul avis:

1835 Sz. 1904.

Az »Activitatea« tekintetes Szerkesztőségének

Szászváros

Tisztelettel kérem a tekts. Szerkesztőséget alábbi közérdekű közleményem fölvetelére.

Déván, 1904. május hó 19-én.

Réthy Lajos,
kir. tanfelügyelő.

Továbbképző tanfolyamokat rendez a v. és közokt. miniszter július 11-én kezdődő 3 heti időtartamra a férfitanítók számára Budapesten, Baján, Pápán, Modorban, Déván és Máramaroszi geteni tanítónők számára Kolozsvárt és Szabadkán.

Mindegyikre fölvetetik 50 hallgató. Azok közül 30 ingyenes ellátást nyer az illető képzőintézetben, 20 ugyanott láttatik el 20 kor. kedvezményes díjért. Utiköltsége (másodasztályi vasutijegy, vagy a kész fuvarköltség) valamennyi felvett tanfolyamhallgatónak meg fog féríteni.

Felvételért folyamodhatnak bármily jellegű iskolánál működő tanítók és tanítónők. Bélyegtelen kérvényeiket az illetékes kir. tanfelügyelőnél kell benyújtaniok június 5-ig. A kérvényben jelezzék, hogy melyik tanfolyamra kívánkoznak és, hogy szükség esetén önköltségen is elfogadják e a fölvetelt.

Kelt Déván, 1904 május 19-én.

Hunyadvármegye kir. tanfelügyelősége.

„THE STANDARD“

fondată în anul 1825.

Efectuește

Asigurări de viață pe lângă condițiuni foarte favorabile.

Incasso anual Coroane: 32.000.000— Dividende solvite Cor.: 170.000.000—

Avere proprie: 260.000.000— Despăgubiri de viață: 520.000.000—

Agentura generală pentru Transilvania: Cluj, Strada Ferencz József Nr. 17.

Filială pentru Ungaria:

Budapesta, Strada Kossuth-Lajos Nr. 4 în palatul Standard (Casa proprie).

16—50

Centrala generală: Edimburg (Anglia).

„Minerva“ inst. tipogr., societate pe acții

in Oraștie Szászváros.

Opuri —
Bilete de log. —
Broșuri —
Circulare —
Bil. de vizită —
Invitări —
Bilanțuri —
Acții —
Cap. de epist. —
Placate —
Ord. de dans —
Adrese —
Compturi —
Note —
Preț Curent. —
Anunțuri —
Registre —
Imprimare —
Couverte —
Bilete de cun. —
Etc. etc. etc.

Există deja de 15 ani și este pro-
văzută cu tot felul de material
necesar, ca ori-care altă tipografie.

Institutul Tipografic

„Minerva“

pe lângă că efectuește ori-ce co-
mande repede și cu prețuri mode-
rate, se îngrijește totodată ca toate
acelea să fie estetic lucrate și
fără erori.

Până de present se bucură de spriginul celor mai îndepărtate orașe. Dovadă aceasta despre promptitudinea și acuratețea cu care efectuește ori-ce lucrare.

Ca prima tipografie românească în acest mare comitat, se roagă de binevoitorul sprigin al celorlalte institute rom., precum și al privaților.

Noul Lampă electrică de busunar

cu mechanism american indispensabilă pentru ori-ce economie casnică.

Să poate purta și în busunar, e durabilă, comodă și corăspunzătoare.

La fiecare e de lipsă pentru lumina chibriturilor, treptelor, ambitelor și locuțiilor laterale.

Pentru oficerii la exerciții, pădurarilor și vânătorilor pentru serviciu de noapte e tare acomodată; pentru turiști sunt indispensabile, pentru medici și moașe cu ocașiunea vizitelor de noapte. În fabrice, mori, pivnițe și deposite unde se păstrează materii explosive, sunt de mare însemnătate, pentru călători ce sosesc noaptea sunt neprețuite. Pentru economie este o bucurie. Nu sunt în urma ei picături de lumină pe padiment și covoare. Pe proprietari și economi îi păzește de atacuri și foc; cu aceasta te poți suș și noaptea în pod unde se păstrează nutrețul. — E sigură contra focului. Se poate folosi de mai multe mii de ori și dacă cu timpul arde stratul, pentru 1 coroană 20 fileri subministrăm altul nou. Prețul 4 coroane.

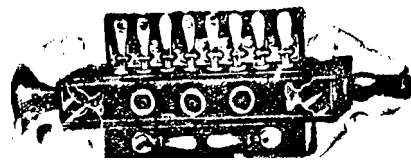
Cu reflector și linte măritoare executată foarte fin 5 cor.

— Strat de rezervă 1 cor. 20 fl. —

(227) Se trimite cu rambursă de 19—52

Stabilimentul Central alui **IOSIF AUFFENBERG**
BUDAPEST, Strada Proféta 5.

Minunat instrument musical!

Pe „Flötophon“ poate cânta ori cine melodii, marșuri și dansuri, fără a cunoaște notele. Societăților, turiștilor, e foarte recomandabil de petrecere. Tonul lui e fermecător.

Acest minunat instrument musical

are 10 clape, 20 tonuri, 2 clape de bas și pentru 3 cor. se capătă în formă elegantă. 3 bucăți costă 8 cor. „Flötophon“ mai puternic, cu ton fermecător, costă 5 și 6 coroane.

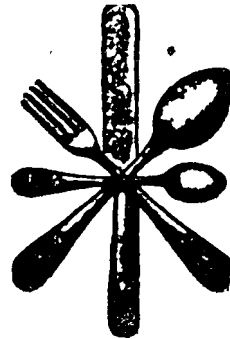
Cu rambursă trimite

Centr. lui **Auffenberg József**

Budapest, VI., Proféta-u. 5.

Cumpărare ocașională!

32 bucăți numai 6 fl.

În urma prea marelui deposit al unei fabrici de obiecte de metal, sunt încredințat să vînd marfa acesteia în preț cu care se face. Spedeș dară, până când depositul sîstă, contra ramburs:

6 bucăți linguri de supă din cel mai fin argint de gloria, 6 furcuțe (furcuța într'o bucată) din cel mai fin argint de gloria, 6 cușite din cel mai fin argint de gloria, 12 lingurițe de cafea din cel mai fin argint de gloria; 1 sitiță de străcurat laptele și 1 sitiță de străcurat supă. — 32 bucăți cari costă numai 6 fl., toate noue și bune și frumos poleite.

Acestea mai de mult au costat 25 fl.

Argintul de gloria este un metal cu totul alb, care se înlocuiește cu cel mai scump argint, și ca unul fiecare să fie convins despre adevăr, mă oblig a remite banii numai de cât dacă marfa nu ar conveni. — Garnitura e cel mai potrivit dar de cununie, și nu trebuie să lipsească din nici o casă.

Singur expeditor este: **Iosif Auffenberg's Centrale**

(226) 19—52 Budapesta VI., Strada Proféta nr. 5.

Comandele se trimit spedând banii înainte sau contra ramburs.